

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/67/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202512
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620202512.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. T. XX, o zaplatenie sumy 1 146,55 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 072,90 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 28.02.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

III. Súd žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 88%, o ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 146,55 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.02.2018 do zaplatenia z dôvodu, že dňa 09.09.2017 jeho právny predchodca Consumer Finance Holding a.s. uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke č. 21298897/7089701926, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 072,90 eura a tento sa ju zaviazal vrátiť v 41 mesačných splátkach po 35 euro, avšak nezaplatil nič, preto došlo k zosplateniu úveru dňom 19.02.2018.

2./ Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, pričom predvolanie mu bolo doručované na adresu bydliska uvedenú v Registri obyvateľov a tento si zásielku neprezval a preto súd podľa § 180 CSP rozhodol, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného.

3./ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými dokladmi a zistil, že žalovaný dňa 09.09.2017 uzavrel so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7089701926, na základe ktorej mu bol poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver na mobilný telefón - iPhone 7 Plus 256GB vo výške 1 072,90 eura. Žalovaný mal úver vrátiť v 41 mesačných splátkach po 35 eur a termín konečnej splatnosti v zmluve bol stanovený dňa 20.01.2021. Ročná úroková sadzba bola v zmluve dohodnutá vo výške 19,46% a RPMN vo výške 19,46%. Zo zmluvy vyplýva, že odplata za poskytnutý úver mala predstavovať 19,46%, pričom najvyššia prípustná výška odplaty v tom čase bola 20,24%. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť teda predstavovala 1 435 eur. Z prehľadu splátok a úhrad predloženého žalobcom vyplýva, že žalovaný z poskytnutého úveru nezaplatil nič. Predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2017 veriteľ upozornil žalovaného, že nedoplatok na splátkach predstavuje sumu 105 eur a na to, že ak do 05.02.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017,

bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Uvedená upomienka bola žalovanému doručovaná na adresu vtedajšieho bydliska, avšak tento si ju neprevzal. Následne veriteľ listom zo dňa 22.02.2018 oznámil žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru s tým, že dlžná čiastka predstavuje sumu 1 146,70 eura a istina úveru sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenia až do jej úplného zaplatenia. Žalovaného požiadal o úhradu celkového dlhu a navrhol mu uzavretie dohody o uznaní dlhu a jeho splácaní.

Podľa § 9 ods.1 Zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2016 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Podľa ods.2 písm. i/ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods.1 písm. b/ Zákona č.129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. a/ až l/, s/, z/ a aa/.

Podľa § 3 ods. I/ Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods.2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ods.3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods.4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ods. 9 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením plátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ods.11 neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 565 OZ ak ide plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

5./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba na zaplatenie sumy 1 146,55 eura s príslušenstvom je dôvodná iba čiastočne. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným

bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere dňa 09.09.2017, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 072,90 eura. Úroková sadzba však bola dohodnutá vo výške 19,46 % ročne, čo zjavne odporuje dobrým mravom a preto v tejto časti je zmluva o poskytnutí úveru neplatná, pretože výška úrokov nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, keďže v tom čase boli úvery poskytované za oveľa nižšiu úrokovú sadzbu (úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov pri úrokovej sadzbe 9,46 %) a z toho dôvodu podľa § 39 OZ sa dohoda o úrokovej sadzbe prieči dobrým mravom a v tejto časti je právny úkon neplatný. Z dôvodu absolútnej neplatnosti právneho úkonu v časti úrokovej sadzby je preto potom potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. V tomto smere súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Co/188/2017 zo dňa 06.06.2017, podľa ktorého neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú a určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011 z 26.04.2012 pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke "uspokojí" bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni "zhodnotiť" obvyklým spôsobom. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Podľa názoru súdu aj v tomto prípade výška úrokov dojednaná na 19,46% ročne podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám používaným pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných na dobu 1 až 5 rokov, keďže v tom čase tieto úrokové sadzby činili 9,46%. Pre tento rozpor s dobrými mravmi je preto potrebné považovať zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dojednanej úrokovej sadzby za neplatnú podľa § 39 OZ a tým pádom zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje jednu z podstatných náležitostí uvedených v 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Na tomto stanovisku súdu nič nemení ani skutočnosť, že v zmluve bola dohodnutá odplata vo výške 19,46%, čo je vlastne výška ročnej úrokovej sadzby, pričom najvyššia prípustná výška odplaty v tom čase predstavovala 20,24% v zmysle § 53 ods. 6 OZ a § 1 a § 1a/ nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a teda dohodnutá výška odplaty neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytovaní peňažných prostriedkov, avšak v tomto smere súd poukazuje na rozhodovacie prax súdov (napríklad rozsudok KS Bratislava sp.zn. 9CoCsp/22/2020 zo dňa 22.10.2020, rozsudok KS v Prešove sp.zn. 15Co/58/2019 zo dňa 12.12.2019...), podľa ktorej ustanovenie § 53 ods. 6 OZ nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 OZ môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s odbornými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. S poukazom na uvedenú rozhodovaciu prax súdov mal súd za to, že aj v tomto prípade výška úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi, keďže prevyšuje výšku úrokových sadzieb pri obdobných úveroch v tom čase uzatváraných o viac ako 100% a pre uvedený nedostatok je potom potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

6./ Keďže súd považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, tak povinnosťou žalovaného bolo vrátiť žalobcovi sumu 1 072,90 eura a uvedenú povinnosť si vôbec nesplnil, keď doposiaľ nič nezaplatil. Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 072,90 eura spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 28.02.2018 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., nakoľko žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou pohľadávky po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a je povinný zaplatiť aj úroky z omeškania. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov a povinnosťou žalovaného bolo vrátiť veriteľovi iba istinu úveru v sume 1 072,90 eura, z čoho doposiaľ nič nevrátil.

7./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa úspechu strán v konaní, pričom žalobca mal úspech vo výške 94% (bolo mu priznaných 1 072,90 eura z uplatňovanej sumy 1 146,55 eura) a žalovaný vo výške 6% a teda čistý úspech žalobcu

predstavuje 88% (94% - 6%) a preto súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v tejto výške, o ktorej podľa § 262 ods. CSP rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).